

Groot-Brussel of klein-Vlaanderen?

“Brusselse vrienden, laten we scheiden”, besloot Frans Crols zijn oproep op de Ijzerwake eind augustus. Luttele dagen nadien kopte Le Soir dat de werkgevers de weg bereiden voor de creatie van een Brussels metropool, van Vilvoorde tot Nijvel. Klein-Vlaanderen of Groot-Brussel, is dat de keuze? De keuze tussen cholera en de pest? Neen, er is wel degelijk een derde optie van een sterk partnership Brussel-Vlaanderen waar beide beter van worden.

Vooreerst even een misverstand rechtzetten, over het initiatief van Voka om samen met de twee andere regionale werkgeversorganisaties Beci (Brussel) en UWE (Wallonië) en met de steun van het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) een economische toekomstplan voor de Brusselse metropool te lanceren (en waar ondergetekende bij betrokken is). Het is inderdaad zo dat dit plan – *Business Route 2018 for Metropolitan Brussels* - de Brusselse metropool ziet als een gebied dat grote delen van de arrondissementen Halle-Vilvoorde en Nijvel omvat. Dat is echter een loutere vaststelling van een economische realiteit, nl. dat dit gebied economisch sterk verweven is. Het is geenszins een politiek statement voor de creatie van een Groot-Brussel, middels uitbreiding van Brussel of de creatie van een nieuwe bestuurslaag. *Le Soir* neemt hier haar wensen voor werkelijkheid.

Vlaamse Ruit

Het initiatief van de werkgevers is een economisch project, gericht op het bevorderen van ondernemingsactiviteit en creatie van jobs. Opzet is om voor het eerst een globale ontwikkelingsstrategie voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest en de Rand samen te ontwikkelen, vanuit de vaststelling dat Brussel en de Rand sociaaleconomisch sterk verweven zijn. De werkgevers willen zelf nieuwe projecten ontwikkelen, zoals bv. de creatie van een kenniscentrum voor Europese zaken en intercultureel management, of een centrum voor logistiek verbonden met de luchthaven. Het plan doet ook een appel aan de betrokken overheden, inzonderheid de drie gewesten, om hun beleid in deze zone beter op elkaar af te stemmen, in domeinen als ruimtelijke ordening, mobiliteit, vestiging van bedrijven, werkgelegenheid en opleiding.

Interregionale samenwerking is wel wat anders dan de creatie van Groot-Brussel. Overigens is het geenszins de bedoeling van het project om nieuwe grenzen te gaan trekken. De Brusselse metropool is als economische zone een dynamisch geheel. Geografische studies geven aan dat de sociaaleconomische interactie tussen Brussel en het omliggende het sterkst is voor een 62 gemeenten, waarvan het merendeel in Halle-Vilvoorde en enkele in het arrondissement Nijvel. Daarbuiten zijn er uiteraard ook economische banden, zij het wat minder intens, waarbij we in eerste instantie denken aan de band met Antwerpen en met Leuven. Zoals andere geografische studies aangeven: de Brusselse metropool is duidelijk verankerd met de Vlaamse Ruit, het grootstedelijk gebied tussen Brussel-Gent-Antwerpen-Leuven. Ook binnen dit ruimer verband is een samenwerking tussen Brussels en Vlaams gewest aangewezen.

Overigens zit de nieuwe Vlaamse regering volledig op de golflengte van de nood aan een doorgedreven samenwerking met Brussel, ook in gewestmateries, zo blijkt uit de lectuur van het regeerakkoord. Daarin wordt het voornemen geuit om met Brussel te komen tot een meer structurele samenwerking, rond concrete projecten, “met respect voor elkaars grenzen en bevoegdheden”. Ook in het Brussels regeerakkoord wordt meer interregionale samenwerking vooropgezet, terwijl de nieuwe Waalse regering resoluut gaat voor een versterking van de as wallo-Brux, ook economisch.

Klein-Vlaanderen

Daar tegenover staat het pleidooi van Frans Crols om vanuit Vlaanderen Brussel los te laten. Kan de tegenstelling met wat ondernemingsmiddens en de Vlaamse regering voorstaan groter zijn? Crols kreeg meteen zware tegenwind, ook uit Vlaams-nationale middens. Maar bij nadere lectuur van zijn boodschap lijkt de finale doelstelling van Crols niet zo tegendraads. In zijn visie komt er na de scheiding sowieso een samenwerkingsverband tussen Brussel en Vlaanderen, naar het model van het Europees samenwerkingsverband Rijsel-Kortrijk-Doornik, dat staatsgrenzen overschrijdt.

De vraag is dan of het zinnig is om eerst de scheiding tussen Brussel en Vlaanderen door te voeren, om nadien een nieuw samenwerkingsverband te creëren? Gaan er zo niet vele jaren tijd en energie verloren? Met het grote risico dat inmiddels de Brusselse metropool verstikt in files, oplopende

werkloosheid en ruimtelijke chaos, en verlies aan internationale aantrekkingskracht en Europese status, waar Vlaanderen mee de dupe van is. Er liggen andere steden op vinkenslag om de Europese rol van Brussel over te nemen, Bonn bijvoorbeeld.

Het is ook maar de vraag of Vlaanderen na een scheiding van Brussel sterker staat in een onderhandeling over samenwerking met Brussel? De invloed van Vlaanderen binnen de Brusselse beleidsstructuren zal verdwenen zijn, en Vlaanderen zal er meer dan ooit botsen op een vijandbeeld. De psychologische, culturele en politieke kloof zal dieper zijn dan ooit. Geen vruchtbare voedingsbodem voor een goed partnership, waar ook Vlaanderen alle belang bij heeft.

Jan Van Doren